

Τετάρτη, 8 Ιουνίου 2011

**ΚΕΙΜΕΝΟ ΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΤΗΣ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**

Σήμερα, εν μέσω οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, υλοποιούνται παραγωγικές επενδύσεις ύψους άνω των 500 εκατομμυρίων ευρώ στον κλάδο της Αιολικής Ενέργειας, υπερδιπλασιάζοντας τον ετήσιο μέσο όρο της προηγούμενης πενταετίας

***Η Πολιτεία πρέπει να πάρει καθαρή θέση
με έξι άξονες παρέμβασης***

- 1.** Να υπάρχει επαρκής εγγύηση των συμβάσεων πώλησης ενέργειας και ορθή αποτίμηση του Ειδικού Τέλους Α.Π.Ε. που σήμερα είναι τεχνητά υπερτιμημένο σε βάρος των καταναλωτών και των Α.Π.Ε.
- 2.** Να αναλάβει η Υπηρεσία Α.Π.Ε. του ΥΠΕΚΑ την εξουσία και αρμοδιότητα για την ενιαία εφαρμογή και ερμηνεία όλων των επιμέρους νομοθεσιών και διαδικασιών που εμπλέκουν τις Α.Π.Ε. και να επιλυθούν τα χρόνια και γνωστά προβλήματα της αδειοδοτικής διαδικασίας
- 3.** Να επιταχυνθεί η απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και να εφαρμοσθεί τίμιος και διαφανής ανταγωνισμός καυσίμων και μορφών ενέργειας
- 4.** Να αλλάξει ριζικά ο τρόπος σχεδιασμού και ανάπτυξης των υποδομών και του συμβατικού συστήματος ηλεκτροπαραγωγής ώστε να υποστηριχθεί η μεγάλη διείσδυση Α.Π.Ε.
- 5.** Να προωθηθούν οι μικρές ανεμογεννήτριες ώστε ο κάθε πολίτης να απολαύσει τα οφέλη της αιολικής ενέργειας
- 6.** Να εκτελεστούν εκτενή και μόνιμα προγράμματα ενημέρωσης για τους πολίτες, την αυτοδιοίκηση, τα στελέχη των δημοσίων υπηρεσιών και να ενεργοποιηθεί η διαδικασία για την απόδοση του 1% του τζίρου των αιολικών πάρκων στους οικιακούς καταναλωτές.

Η ανάπτυξη μπορεί να μεγιστοποιηθεί με κίνητρα για την εγχώρια κατασκευή εξοπλισμών αιολικής ενέργειας.

Εισαγωγή

Φέτος η Παγκόσμια Ημέρα του Ανέμου 15 Ιουνίου 2011 βρίσκει την Αιολική Ενέργεια στην Ελλάδα με δύο πρόσωπα, σε μια κατάσταση που θυμίζει τον Ιανό:

1. Από την μια, αυτή τη περίοδο υλοποιούνται επενδύσεις αιολικών πάρκων που αναμένεται να οδηγήσουν το συνολικό νούμερο αιολικών MW που θα συνδεθούν στο σύστημα μέσα σε όλο το 2011 γύρω στα 350 MW (συνολικό ύψος επενδύσεων άνω των 500 εκατομμυρίων Ευρώ). Είναι μια σημαντική ανάπτυξη που αποτελεί υπερδιπλασιασμό του ετήσιου μέσου όρου της προηγούμενης πενταετίας. Είναι μια επιτυχία των επιστημόνων και των επιχειρήσεων του κλάδου, χάρη στις μακροχρόνιες προσπάθειες των οποίων έχουμε σήμερα ένα σημαντικό κύμα έργων που υλοποιούνται.
2. Από την άλλη πλευρά, η οικονομική και κοινωνική κρίση της χώρας δημιουργεί και στην Αιολική Ενέργεια πρόσθετα προβλήματα. Πολλά από αυτά είναι πραγματικά και σχετίζονται με τη χρηματοδότηση και την ανάγκη ενίσχυσης της βιωσιμότητας, της αξιοπιστίας και της διαφάνειας του μηχανισμού στήριξης ώστε να διατηρηθεί κατά το δυνατό αλώβητη η ασφάλεια του επενδυτικού περιβάλλοντος. Υπάρχουν όμως και προβλήματα που προβάλλονται προσχηματικά με αφορμή την κρίση και τα οποία σχετίζονται με την προσπάθεια να υποστηριχθεί ότι οι Α.Π.Ε. είναι ένα είδος (δήθεν) «ακριβής» ανάπτυξης που δεν μπορεί να προωθείται εν μέσω οικονομικής κρίσης. Τα επιχειρήματα ή οι απόψεις που εκφράζονται προς αυτή τη κατεύθυνση ήταν σε μεγάλο βαθμό αναμενόμενα για έναν απλό λόγο: η Αιολική Ενέργεια είναι –και στη χώρα μας – η σημαντικότερη ενεργειακή επιλογή για το άμεσο μέλλον. Ως τέτοια δημιουργεί συγκρούσεις. Η ανησυχία των ορυκτών καυσίμων που χάνουν την πρωτοκαθεδρία είναι κάτι που εμφανίστηκε σε όλες τις χώρες όπου η Αιολική Ενέργεια αναπτύχθηκε και αναπτύσσεται.

Πέραν αυτών συνεχίζουν να υφίστανται προβλήματα με την αποσπασματική και αυθαίρετη ερμηνεία της νομοθεσίας, την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων του ν.3851/2010, τις χρήσεις γης κλπ.

Η ΕΛΕΤΑΕΝ καταθέτει τις απόψεις της σε ένα κωδικοποιημένο κείμενο θέσεων και προτάσεων για το ελάχιστο των δράσεων και πρωτοβουλιών που οφείλει να αναλάβει η Ελληνική Πολιτεία.

Η πολιτική βάση των προτάσεων της ΕΛΕΤΑΕΝ είναι:

- Η ανάπτυξη είναι η μοναδική επιλογή και η απόλυτη προτεραιότητα της χώρας. Η ανάπτυξη δημιουργεί απασχόληση, έσοδα για το κράτος, ευημερία για τους πολίτες.
- Ο στόχος Α.Π.Ε. για το 2020 δεν είναι μια απλή νομική υποχρέωση που δημιουργείται από τη συμμετοχή της Ελλάδας στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Είναι μια κυρίαρχη οικονομική, πολιτική, περιβαλλοντική και κοινωνική επιλογή, είναι μια ενεργειακή προτεραιότητα ύψιστης σημασίας που επιβάλλεται από το σεβασμό στις επόμενες γενιές.

1. Πρώτος Άξονας

Θέματα τιμολόγησης και χρηματοδότησης

- Εγγύηση της αξιοπιστίας και επάρκειας των συμβάσεων πώλησης ενέργειας (bankability των Power Purchase Agreements).
- Διαφανής και αξιόπιστη αποτίμηση των Α.Π.Ε. και του αληθινού κόστους/οφέλους που προκαλούν στις τιμές της χονδρεμπορικής και της λιανικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας:
  - διαφανής λειτουργία χονδρεμπορικής αγοράς χωρίς στρεβλώσεις και αποτίμηση του συνολικού κόστους παραγωγής,
  - σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, απαιτείται ο υπολογισμός της πραγματικής επίπτωσης/οφέλους των Α.Π.Ε. να γίνεται με σύγκριση της αποζημίωσης που λαμβάνουν με το συνολικό και όχι μόνο το μεταβλητό κόστος παραγωγής. Διευκρινίζεται ότι σήμερα η ΟΤΣ με την οποία συγκρίνονται οι τιμές Α.Π.Ε. προκειμένου να καθορισθεί το Ειδικό Τέλος Α.Π.Ε. –ακόμα και αν αυτή καθορίζεται τίμια και με διαφάνεια από την αγορά – δεν ενσωματώνει όλα τα στοιχεία κόστους για τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του Τέλους Α.Π.Ε..
- Ενίσχυση του μηχανισμού στήριξης με αξιοποίηση μηχανισμών αποτελεσματικής εσωτερικεύσης του εξωτερικού κόστους των συμβατικών καυσίμων μέσω εργαλείων που θα επιδιώκουν την από τώρα σταδιακή ενσωμάτωση των συνεπειών της πλήρους εφαρμογής της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για την εμπορία ρύπων (η σταδιακή αυτή ενσωμάτωση θα εξομαλύνει, συν τοις άλλοις, τους αναμενόμενους κλυδωνισμούς που θα προκληθούν από την αύξηση του κόστους ηλεκτροπαραγωγής μετά το 2013). Παραδειγματικά, αναφέρεται η επιβολή τέλους εκπομπών στη συμβατική ηλεκτροπαραγωγή (ανάλογα με τις ειδικές εκπομπές του κάθε καυσίμου) το οποίο θα συγκλίνει, με το χρόνο, ομαλά με το αναμενόμενο πρόσθετο κόστος λόγω του μηχανισμού εμπορίας ρύπων το 2013.
- Σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα απαιτείται η διασφάλιση επαρκούς και μακροχρόνιας χρηματοδότησης για τους μηχανισμούς στήριξης με μείωση του ρυθμιστικού ρίσκου. Ο μηχανισμός συλλογής των απαραίτητων πόρων από τον Διαχειριστή πρέπει να αναδιαρθρωθεί και επανασχεδιασθεί πλήρως. Η χρηματοδότηση δεν πρέπει να εξαρτάται από την έκδοση υπουργικών αποφάσεων που μπορεί να καθυστερεί.

2. Δεύτερος άξονας

Θέματα αδειοδότησης και χρήσεων γης.

2.1. Ανάθεση στην Υπηρεσία Α.Π.Ε. εξουσιών και αρμοδιοτήτων να ερμηνεύει και να εντέλει την εφαρμογή των επιμέρους νομοθεσιών

Το μεγάλο πρόβλημα της ενιαίας έκφρασης του Κράτους και της Διοίκησης όσον αφορά την προώθηση των Α.Π.Ε. παραμένει. Το κάθε ξεχωριστό Υπουργείο ή ακόμα και η κάθε ξεχωριστή Γενική Διεύθυνση του ίδιου Υπουργείου, αντιλαμβάνεται διαφορετικά και εφαρμόζει με άλλο τρόπο τη νομοθεσία. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η νομοθεσία για την εγκατάσταση Α.Π.Ε. σε αναδασωτές εκτάσεις και η νομοθεσία για τις προστατευόμενες περιοχές.

Η μόνιμη και σταθερή αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος μπορεί να προέλθει μόνο μέσα από την ανάθεση επαρκών εξουσιών και αρμοδιοτήτων σε μια επιτελική διοικητική δομή. Δυστυχώς, η ενσωμάτωση των επιμέρους διευθύνσεων Ενέργειας, Περιβάλλοντος και Δασών σε ένα Υπουργείο πριν από 2 χρόνια, έχει παραμείνει μια απλή συγκόλληση ξεχωριστών τμημάτων τα οποία συνεχίζουν να λειτουργούν ανεξάρτητα και εν πολλοίς συγκρουσιακά.

Απαιτείται:

1. Σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, να ανατεθούν στην Υπηρεσία Α.Π.Ε. του ΥΠΕΚΑ σαφείς και εκτενείς αρμοδιότητες να ερμηνεύει και να εντέλει τον τρόπο εφαρμογής όλων των επιμέρους νομοθεσιών που εμπλέκονται με τις Α.Π.Ε. ακόμα και αν αυτές αφορούν άλλα αντικείμενα. Έτσι όταν εμφανίζεται διχογνωμία για τον τρόπο που θα εφαρμοσθεί μια επιμέρους νομοθεσία στην περίπτωση των Α.Π.Ε. (π.χ. η νομοθεσία περί δασών και αναδασωτέων) η επίλυση έρχεται μέσω της εφαρμογής της γνώμης της Υπηρεσίας Α.Π.Ε..
2. Σε μεσο-πρόθεσμο ορίζοντα απαιτείται η στελέχωση της Υπηρεσίας Α.Π.Ε. με στελέχη της διοίκησης με εμπειρία σε όλες τις συναρμόδιες διευθύνσεις και νομοθεσίες (δασική, περιβαλλοντική, χωροταξική, αγροτική, πολεοδομική, αρχαιολογική κλπ.) έτσι ώστε η Υπηρεσία να εξελιχθεί σε ένα λειτουργικό one-stop-shop που δεν θα εντέλει απλώς αλλά θα εφαρμόζει άμεσα τη νομοθεσία και τις διαδικασίες.

2.2. Να αντιμετωπιστούν οι χρόνιες γραφειοκρατικές και λοιπές αδειοδοτικές αδυναμίες που αναστέλλουν την ανάπτυξη

2.2.1. Διαδικασίες αδειοδότησης

- Πρόβλημα εφαρμογής του Καλλικράτη και σύγχυση αρμοδιοτήτων ως προ την έκδοση των αδειών.
- Ανεπαρκής εφαρμογή του ν.3851/2010 από τις συναρμόδιες υπηρεσίες που συνεχίζουν να γνωμοδοτούν πέραν των αρμοδιοτήτων τους.

- Περιπτώσιολογική ερμηνεία των επιμέρους νομοθεσιών (δασική, αγροτική, πολεοδομική κλπ.) που εμπλέκουν τις Α.Π.Ε., από τις αρμόδιες υπηρεσίες χωρίς συντονισμό με την Υπηρεσία Α.Π.Ε..
- Γενικότερα θέματα απουσίας δασολογίου και κτηματολογίου, η έλλειψη των οποίων δεν μπορεί να προβάλλεται ως άλλοθι για την ανάπτυξη των ΑΠΕ.

2.2.2. Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο Α.Π.Ε.

- Απαιτείται στέρεα και γερή νομική υποστήριξη του ενόπιον του ΣΤΕ.
- Χρειάζεται άρση τεχνικών περιορισμών που έχουν εμφιλοχωρήσει στο κείμενο και δεν σχετίζονται με την χωροταξία (π.χ. 2,5d) και τροποποίηση διαφόρων άλλων σημείων που εμφανίζουν προβλήματα εφαρμογής.
- Υπάρχουν υποκείμενα σχέδια χρήσης γης ή αποφάσεις διαχείρισης και κήρυξης προστατευόμενων περιοχών που δεν εναρμονίζονται με το ΕΧΠ-ΑΠΕ και συνεχίζουν να προκαλούν προβλήματα παρά τις ρητές διατάξεις του ν.3851/2010. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η ΚΥΑ για το Οικολογικό Πάρκο Πάρωνα.

2.2.3. Αναδασωτέες εκτάσεις

Η δασική νομοθεσία (αρ. 45 και 58 του ν.998/1979) επιτρέπει από το 2001 συνεχώς, με σαφήνεια και καθαρότητα την εγκατάσταση Α.Π.Ε. σε αναδασωτέες εκτάσεις.

Τα έργα Α.Π.Ε. δεν εμποδίζουν και δεν αντιστρατεύονται το σκοπό της αναδάσωσης.

Η απαγόρευση εγκατάστασης Α.Π.Ε. σε αναδασωτέες εκτάσεις οδηγεί σε λογικά άτοπα που έχουμε εξηγήσει πολλές φορές.

Παρόλα αυτά η διοίκηση δεν εφαρμόζει τη νομοθεσία. Η πρόφαση είναι η αναμονή απάντησης ερωτήματος που εδώ και 10 μήνες έχει υποβληθεί στο Νομικό Συμβούλιο. Μπροστά σε μια τέτοια τακτική μη απάντησης, ο πολίτης είναι ανυπεράσπιστος. Η υποχρέωση της διοίκησης είναι να εφαρμόζει τη νομοθεσία με ευθύνη και ευθυκρισία. Όχι να ανακαλύπτει προσχήματα. Αν η διοίκηση δεν συμφωνεί με την ουσία των νόμων που ψηφίζει η Βουλή, μπορεί να εισηγηθεί την τροποποίησή τους και μέχρι τότε υποχρεούται να τους εφαρμόζει.

2.2.4. Βιοποικιλότητα

- Απαιτείται η έκδοση Εγκυκλίου ώστε να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα από το ανεπαρκές και μη συγκεκριμένο πλαίσιο προστασίας των προστατευόμενων περιοχών και την ύπαρξη πλήθους μη εγκεκριμένων μελετών διαχείρισης που περιέχουν περιοριστικές διατάξεις για τις Α.Π.Ε. κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας και του ΕΧΠ-ΑΠΕ, οι οποίες μπορεί να λαμβάνονται υπόψη από τις υπηρεσίες κατά την εξέταση των αιτημάτων αδειοδότησης. Χαρακτηριστικά παραδείγματα η ΕΠΜ Ροδόνης, η ΕΠΜ Χελμού Βουραϊκού και η ΕΠΜ Παναχαϊκού.

- Να τροποποιηθούν οι ΚΥΑ ή τα ΠΔ που έχουν εκδοθεί με βάση Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες που δεν λαμβάνουν υπόψη τις Α.Π.Ε., ακριβώς όπως προβλέπει ο ν. 3851/2010.
- Να εκδοθεί η ΚΥΑ για την Προστασία και τη Διαχείριση των Ζωνών Ειδικής Προστασίας για την Ορνιθοπανίδα (ΚΥΑ-ΖΕΠ) που είχε τεθεί σε δημόσια διαβούλευση, ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα και η αξιοπιστία των μελετών και της διαδικασίας αδειοδότησης των έργων Α.Π.Ε. στις ευαίσθητες περιοχές.

2.2.5. Περιβαλλοντική νομοθεσία

- Να ολοκληρωθεί η εξαγγελθείσα αναμόρφωση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης με ριζική απλοποίηση, διασφάλιση ουσιαστικών ελέγχων για την προστασία του περιβάλλοντος και τυποποίηση της περιβαλλοντικής διαδικασίας και των σχετικών όρων ανά τεχνολογία.

2.2.6. Αρχαιολογική νομοθεσία

- Να εναρμονισθεί η αρχαιολογική νομοθεσία με το ΕΧΠ-ΑΠΕ, μέσω της έκδοσης της Υπουργικής Απόφασης που προβλέπει ο ν.3851/2010

3. Τρίτος άξονας

Θεσμικά θέματα εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ευρωπαϊκής νομοθεσίας και τιμολόγησης Α.Π.Ε..

- Το προκριθέν μοντέλο του ΙΤΟ (Άρθρο 17 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ) δεν διασφαλίζει μακροπρόθεσμα την ομαλή και υγιή λειτουργία της αγοράς και θα πρέπει να αντιμετωπιστεί ως μεταβατική λύση μέχρι την πλήρη εφαρμογή του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού (Άρθρο 9 της Οδηγίας 2009/72/ΕΚ). Ειδικά για τις Α.Π.Ε., το μοντέλο του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού θα συμβάλει στην ισότιμη πρόσβαση τρίτων, στην αποκάλυψη του πραγματικού κόστους κλπ.
- Απαιτείται πλήρης και ενιαία εφαρμογή των αρχών ισότιμης πρόσβασης τρίτων στα δίκτυα. Διαφάνεια στο κόστος και τις χρεώσεις ελέγχου μελετών, εκτέλεσης έργων και παραλαβής έργων σύνδεσης από τον Κύριο του Συστήματος (ΔΕΗ).
- Απαιτείται πλήρης εφαρμογή της προτεραιότητας των Α.Π.Ε. στην πρόσβαση στα δίκτυα έναντι συμβατικών σταθμών.
- Απαιτείται πλήρης εφαρμογή της προτεραιότητας των Α.Π.Ε. στην κατανομή του φορτίου έναντι άλλων μορφών που δεν είναι Α.Π.Ε. όπως είναι η ΣΗΘΥΑ.
- Ολοκλήρωση της διαδικασίας ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2009/28.
- Ενίσχυση του προσωπικού της Ρ.Α.Ε. άμεσα, προκειμένου να ανταποκριθεί στα υφιστάμενα και τα νέα καθήκοντα.

4. Τέταρτος άξονας

Τεχνικά – τεχνολογικά εμπόδια και εμπόδια υποδομών.

- Απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης και κατασκευής νέων έργων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας ώστε να αντιμετωπιστούν τα τοπικά θέματα κορεσμού (π.χ. Πελοπόννησος). Άρση των εμποδίων εισόδου τρίτων παικτών στην ανάπτυξη και κατασκευή νέων δικτύων.
- Απαιτείται ευέλικτο συμβατικό σύστημα ηλεκτροπαραγωγής ικανό να υποστηρίξει την μεγάλη διείσδυση Α.Π.Ε.. Ζητούμε αυστηροποίηση των προδιαγραφών για την αδειοδότηση και την εγκατάσταση νέων σταθμών που θα πρέπει να εξασφαλίζουν την μέγιστη δυνατή ευελιξία (παραδειγματικά, δεν μπορεί να αδειοδοτούνται και να εγκαθίστανται σταθμοί συνδυασμένου κύκλου με εξαιρετικά υψηλά τεχνικά ελάχιστα).
- Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών πληροφορικής και αυτόματου ελέγχου στα δίκτυα διανομής για μεγιστοποίηση της διείσδυσης Α.Π.Ε. και της εξοικονόμησης ενέργειας.
- Αξιοποίηση συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας όπως αντλησιοταμίευσης.
- Επιτάχυνση στην ανάπτυξη των μεγάλων εγχώριων και διεθνών διασυνδέσεων –εντός και εκτός της χώρας- ώστε να επιτευχθεί ικανοποιητικός βαθμός ολοκλήρωσης του ελληνικού συστήματος στο ευρωπαϊκό.

5. Πέμπτος άξονας

Μικρές ανεμογεννήτριες

Οι μικρές ανεμογεννήτριες συμβάλουν στη διάχυση της ανάπτυξης και συμβάλουν ώστε ο κάθε πολίτης να απολαύσει το οφέλη της αιολικής ενέργειας. Απαιτείται όμως προσοχή και αυστηρή εφαρμογή της νομοθεσίας ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα κατάχρησης και κατάτμησης έργων.

Απαιτείται φυσικά να ρυθμιστούν:

- Θέματα κτιριοδομικού κανονισμού και πολεοδομικής νομοθεσίας (αρτιότητα κλπ.)
- Θέματα χρήσεων γης κατά την εγκατάσταση σε αγροτικές περιοχές
- Θέματα σύνδεσης στο δίκτυο (πιστοποίηση κλπ.)

6. Έκτος άξονας

Ενημέρωση – Αποδοχή.

Τα ζητούμενα είναι πάγια:

- Εκτενές και διαρκές πρόγραμμα ενημέρωσης ώστε να αντιμετωπιστεί η μειωμένη κοινωνική αποδοχή των επενδύσεων Α.Π.Ε. και των επενδύσεων σε δίκτυα και υποδομές.
- Πρόγραμμα ενημέρωσης και πληροφόρησης των εκλεγμένων αρχόντων περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης.
- Πρόγραμμα ενημέρωσης και διάχυσης της πληροφορίας και της πολιτικής στα περιφερειακά και τοπικά όργανα διοίκησης (Δ/νσεις ΠΕΧΩ, Δασών κλπ.).
- Εξειδίκευση των διατάξεων του ν. 3851/2010 για την ενίσχυση των οικιακών καταναλωτών από τα έργα Α.Π.Ε. και ενεργοποίηση της διαδικασίας για απόδοση του 1% του τζίρου των έργων στους πολίτες.